

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ

СЪРЦЕ

chitanka.info

Нешко Татарчето. Зъбите му лъщят като седефена броеница, усмивката му се пука като цветна пъпка на устните. Сиротно малко момче. То не знае какво е бащина грижа или топла майчина ръка. Преди шест години пъдарят го намери край плета на селското гробище, повито в една скъсана пеленка, врещи като яренце. Взе го на ръце и го отнесе на баба Тиша, дете мете църквата. Старата самотна женурка, която нямаше близка душа, ходеше между кръстовете в черковния двор, приказваше с мъртвите с кандилата, а животът и полека догаряше като восъчна, свещ. Тя взе на ръце новороденото и се обърка. Милост задави сърцето ѝ, сълзи напълниха очите ѝ. Прибра си го в къщи, почна да му дава краве мляко с една дървена оцърбена лъжица и си го отгледа. Кръстиха го Найденчо, но децата му викаха Нешко Татарчето, защото беше черно момче. Додето стана на пет години, Нешко пълзеше и тичаше по църковния двор. Играеше с врабчетата, които кацаха по зелените надгробни камъни и спеше в затоплената трева, а над него свиреха щурци и трептяха пеперуди.

Като зърна от скъсана броеница се ронеха и падаха годините на баба Тиша, очите ѝ ката ден сълзяха и изтичаха, а ръката, върху която спеше Нешко нощем, закоравя и се втвърди. Но тая десница за малкото момче беше като пухена възглавничка.

Една сутрин старата църковна прислужница събуди рано Нешка и му рече:

— Иди, бабиното момче, в гората да събереш един наръч сухи дръвца, че да сваря едно гърне копривена чорба. Да видиш каква хубава коприва е порасла-край църковния двор!

Нешко излезе навън и се завтече като яре през поляната към гората. Събра цял куп клони, нарами ги и тръгна към село. На връщане набра и една китка узрели ягоди за баба Тиша. Както вървеше, по едно време дочу конски тропот. Обърна се и видя, че след него иде каруца. Юздите държеше едно гологлаво момче. Когато каруцата наближи, Нешко позна момчето. То беше Трайчо, на Делча каруцаря момчето. Връщаше от града празна каруца.

— Може ли да сложа отзад дървата, че ми тежат? — попита Нешко.

— Може! — отвърна Трайчо, без да спре.

Татарчето се завтече, настигна каруцата и намести дървата, след туй седна отзад, като опря гръб на дъното. Но щом се намести, Трайчо

замахна силно с камшика, удари конете, те се втурнаха, Нешко се люшна, изхлузи се и падна на земята. Удари си челото. Ягодите и дървата отхвъркнаха настрани. Трайчо препусна конете и дигна облак прах.

Нешко дълго стиска удареното си чело, сетне преглътна сълзите си и нарами пак вързопа. Като мина железопътната линия, той спря до стрелките на гарата да си почине. Тъкмо в туй време забуча утринният влак и най-подирният вагон спря пред Нешка.

— Хей, момченце, дай тук ягодите! Колко пари искаш? — извика някой от вагона.

Нешко се обърна и тръгна към прозореца. Подаде ягодите. Една женска ръка пое китката и му пусна един лев в детската шепка.

Малкото сираче, което за първи път видя пара в ръката си, бърже забрави падането от каруцата, грабна дървата и се затече към къщи. Като стигна в църковния двор, дървата подаде на баба Тиша, а лева потули под една керемидата зад високия каменен паметник на падналите опълченци.

На другия ден Татарчето отиде пак за ягоди и се върна с още един лев. Всеки ден то причакваше влака с китка червени сочни ягоди, а когато ягодите на пладницето презряха, Нешко тръгна по стърнищата да събира меки круши и ги продаваше с паничка на пътниците — по два лева паничката. Под керемидата изкопа трапчинка и почна да я пълни с левове.

Лятото се търколи. Къпините почернях. Всичките круши опадаха. Почна да гори шумата. Един ден неочаквано пламна долната махала. Някой беше изтървал огън в една напръхнала купа и пожарът избухна. До вечерта седем къщи се превърнаха на пепел. Изгоря и къщата на Делча каруцарина. Оцеля само сайвантът, дето прибираше конете. Делчо не знаеше къде да се дене от мъка. Въртя се два-три дена, сетне продаде конете и каруцата, отгради под сайванта една стаичка, настани Трайча и жена си там и замина да търси работа в града.

Понесоха се на облаци гарвани над нивите. Облаци забулиха небето. Заваляха есенните дъждове. Опустяха разкаляните селски пътища. Веднъж баба Тиша изправи стълбата и накара Нешка да се покачи на покрива и смени счупената керемидата, която пропускаше дъждовната вода на тавана. Нешко свърши работата и се изправи до

комина. Загледа се към гората, над която валеше проливен дъжд. Ето че по разкаляния път се зададе едно момче, натоварено с вързоп дърва. То газеше босо, със запретнати крачоли и краката му бяха посинели от студ. Когато наближи до църковната ограда, Нешко го позна: Трайчо.

— Горкият Трайчо! — проговори Татарчето и замислено се загледа подире му: шляпа, шляпа! Сетне слезе доле. Отиде зад паметника, изгреба всичките левове, които беше събрал през лятото, напълни джоба си и се затече към Пъшовия дюкян. Попита Пъшо колко струват едни гумени цървулки. Пъшо отвърна колко. Нешко му наброи цяла купчина левове, взе цървулите и се върна в Къщи.

Разказа на баба Тиша всичко и най-накрая рече:

— Иди сега, бабо, занеси цървулите и ги дай на Трайча, те са за него. Той е голямо момче, ходи на училище, ходи и в гората за дърва. Ще му премръзнат краката, ако газе бос в студената кал.

— А за тебе, моето момче? — попита баба Тиша.

— Аз съм лесен. Цяла зима ще стоя в къщи. А догодина, додето тръгна на училище, ще спечеля пари колкото за цървули, а и на тебе ще купя едни очила.

Баба Тиша се просълзи, прегърна милостивото сираче и го целуна по челото.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.